

Obsah

Úvod	5
I. Vědy o vývoji člověka	9
1. Přirozená soustava věd	9
2. Jednota nižších a vyšších forem pohybu hmoty	15
a) Hmota, bytí a vědomí	16
b) Formy pohybu hmoty	20
c) Vznik psychosociální úrovně	29
3. K soustavě věd o člověku	33
4. Vztah biologického a sociálního ve vývoji člověka	42
5. Dialektika kategorií v psychologii	49
a) Kategorie vzájemné souvislosti a determinismu	51
b) Vývojový princip v psychologii	58
II. Nemarxistické přístupy k otázce vývoje člověka	62
1. Dualismus a idealismus	63
2. Strukturalismus, fenomenologie a existencialismus	67
3. „Systém člověk-stroj“	71
III. Princip odrazu, psychika a vědomí	77
1. Princip odrazu	77
2. O podstatě jednoduchého odrazu	79
3. Vývoj odrazu v neživé a živé přírodě	85
4. Vznik psychiky	93
5. Vědomí a nevědomí	97
6. Společenské a individuální vědomí	100
a) Vědomí a společenská činnost	101

b) Historicko-systémový přístup	106
c) Dialektika společenského a individuálního vědomí	110
7. Vývojové stupně psychického odrazu (Od smyslového poznání k vědomému myšlení)	120
8. Systémový přístup k analýze vědomí	124
IV. Chování a činnost	132
1. Pojem chování a behaviorismus	132
2. Evoluce chování u zvířat	136
3. Úrovně chování a jeho regulace	139
4. Praxe, činnost a vědomí	147
a) Kategorie činnosti v psychologii	149
b) Model funkčního systému činnosti	152
c) Psychické procesy v cílevědomém jednání	157
5. Motivace a zaměření jednání	163
6. Objekt a subjekt činnosti	170
V. Poznání, inteligence a dialektické myšlení	175
1. Spor o podstatu poznání v psychologii	176
2. Poznání — předpoklad přetváření světa	181
a) Metodologické problémy kognitivní psychologie	181
b) Odraz a poznávací procesy	183
c) Vnímání a tvůrčí subjektivita	187
3. Přechody od smyslového poznání k myšlení	187
a) Rozdíl a totožnost v poznávacích procesech	194
b) Vývoj myšlení a inteligence	202
4. Předpoklady dialektickomaterialistického myšlení	206
VI. Učení a psychický vývoj	213
1. O podstatě učení	214
2. Fylogeneze učení	219
3. Vědomé učení člověka	224
4. Úloha učení v psychické fylogenezi a ontogenezi	229
VII. Společnost, člověk a osobnost	238
1. Společenská podstata člověka	240
2. Vznik a vývoj lidského subjektu	242
3. Osobnost a dialektika společenských vztahů	247
4. Vědomí a osobnost	256

VIII. Dialektika vývoje člověka, jeho vědomí a osobnosti	263
Souhrn	273
Развитие сознания человека и общество (Резюме)	287
Evolution of the Consciousness of Man and Society (Summary)	299
Literatura	311
Rejstřík osobní	326
Rejstřík	331